

«Ανοιχτές» οι εκλογές του 2008

Ο Το Σ. ΚΑΛΥΒΑ
ι «ενδιάμεσες» εκλογές της 7ης Νοεμβρίου υπήρξαν αναμφίβολα σταθμός, αλλά η πραγματική σημασία τους παραμένει μάλλον συμβολική παρά ουσιαστική. Οι Δημοκρατικοί, όπως είναι γνωστό, ανέκτησαν έπειτα από 14 ολόκληρα χρόνια, την πλειοψηφία τόσο στη Βουλή των Αντιπροσώπων όσο και στη Γερουσία. Η εξέλιξη αυτή αφαιρεί από τον Τζορτζ Μπους την πολιτική πρωτοβουλία και τον εξαναγκάζει σε διακυβέρνηση με ένα εχθρικά διακείμενο προς αυτόν κοινοβούλιο. Ουσιαστικά πρόκειται για άδοξη λήξη της θητείας του δύο χρόνια πριν από την κανονική ολοκλήρωσή της. Πώς ερμηνεύεται όμως η ήττα των Ρεπουμπλικανών και πόσο σημαντικές αλλαγές προδικάζει για το μέλλον;

Οι εκλογές υπήρξαν σαφής και αμετάκλη-

τη καταδίκη της πολιτικής της κυβέρνησης Μπους σε δύο τουλάχιστον τομείς: στους χειρισμούς της αναφορικά με τον πόλεμο στο Ιράκ και γενικότερα στην αποτυχημένη διαχείρισή της, η οποία κορυφώθηκε στα γεγονότα της Νέας Ορλεάνης το 2005. Οι εκλογές αποτόπωσαν επίσης τη διακοπή της συνεχούς μετατόπισης του εκλογικού σώματος προς τα δεξιά, μετατόπιση που σημάδεψε την αμερικανική πολιτική ζωή από την εκλογή του Ρίγκαν το 1980 και μετά. Παραμένει ανοιχτό το ερώτημα αν η υπερψήφηση των Δημοκρατικών υπήρξε απλή ψήφος διαμαρτυρίας ή αν αποτυπώνει κάποια βαθύτερη ιδεολογική αλλαγή. Οι περισσότεροι αναλυτές συγκλίνουν προς την πρώτη εκδοχή. Αλλωστε μια μετατόπιση της τάξεως του 5,5%, όπως αυτή που σημειώ-

θηκε στις εκλογές αυτές, κάθε άλλο παρά ασυνήθιστη είναι: ο μέσος όρος απωλειών για το προεδρικό κόμμα σε «ενδιάμεσες» εκλογές κυμαίνεται γύρω στο 4,5%.

Είναι επίσης χαρακτηριστικό πως μια σειρά θέματα που κινητοποίησαν τη διεθνή κοινή γνώμη απουσίασαν από τον προεκλογικό αγώνα. Η πρόσφατη νομοθετική κάλυψη της χρήσης βασανιστηρίων, το Γκουαντάναμο και οι απαγογές «υπόπων» για «ανάκριση» σε δικτατορικά καθεστώτα της Μέσης Ανατολής, ούτε αποτέλεσαν θέμα εκλογικής διαμάχης ούτε φάνηκαν να συγκινούν ιδιαίτερα το εκλογικό σώμα.

Τι επιφυλάσσει το μέλλον; Πρόκειται για την «αρχή του τέλους ενός εξαετούς εφιάλτη» όπως βιάστηκαν να προδικάσουν ορισμένοι; Κατ' αρχάς, το αποτέλεσμα των ενδιάμεσων εκλογών

δεν προδικάζει στατιστικά τις προεδρικές εκλογές που ακολουθούν έπειτα από δύο χρόνια. Δεν θεωρώ επίσης πως μέσα σε αυτό το διάστημα θα πρέπει να αναμένεται κάποια σημαντική αλλαγή πορείας στην αμερικανική εξωτερική πολιτική και ιδιαίτερα στο θέμα του Ιράκ. Παρ' ότι η αποπομπή του υπουργού άμυνας Ντόναλντ Ράμσφελντ χαιρετίστηκε με ενθουσιασμό από όλους όσους καταδικάζουν τον πόλεμο στο Ιράκ, είναι γεγονός ότι οφείλεται κυρίως σε «εσωτερικές» αντιπαραθέσεις και συγκεκριμένα στη σύγκρουση της πολιτικής ηγεσίας του Πενταγώνου και των στρατηγών. Επιπλέον οι αναγκαίες πλειοψηφίες για σημαντικές αλλαγές δεν υφίστανται, οι Δημοκρατικοί παραμένουν εσωτερικά διαιρεμένοι και μια άμεση αποχώρηση από το Ιράκ δεν είναι γεωπολιτικά βιώσιμη αυτή τη στιγμή. Η φθορά των αμερικανικών δυνάμεων στο Ιράκ αναμένεται επομένως να συνεχιστεί ενώ είναι αυξημένη η πιθανότητα να εισπράξουν το πολιτικό κόστος οι Δημοκρατικοί. Η προσοχή όλων είναι πλέον στραμμένη προς τις προεδρικές εκλογές του 2008, οι οποίες παραμένουν τελείως ανοιχτές.

Η αποπομπή του υπουργού Άμυνας Ντόναλντ Ράμσφελντ, που χαιρετίστηκε με ενθουσιασμό από όλους όσους καταδικάζουν τον πόλεμο στο Ιράκ, είναι γεγονός που οφείλεται κυρίως σε «εσωτερικές» αντιπαραθέσεις
